

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Ndc/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 7618200376
Dátum vydania rozhodnutia: 13. augusta 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7618200376.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N. G. Y., advokátky v W., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 19, o náhradu škody 10 000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/14/2018, o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, takto

r o z h o d o l :

Návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/14/2018 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

1. V konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/14/2018, ktorého predmetom je náhrada škody, podala žalobkyňa návrh na prikázanie veci (návrh doručený Okresnému súdu Spišská Nová Ves dňa 23. januára 2018, ďalší návrh prednesený na pojednávaní na Okresnom súde Rožňava konanom dňa 26. marca 2019, doplnený písomným podaním doručeným súdu 4. apríla 2019) Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti. Návrh odôvodnila tým, že má záujem, aby vec bola prikázaná súdu tej istej inštalácie, ktorý sa nachádza mimo Košického a Prešovského kraja, a to jednak z dôvodu vhodnosti, ale hlavne z dôvodov, že nemá dôveru k okresným a krajským súdom v rámci Košického a Prešovského kraja, pretože nedávajú žiadnu záruku v spravodlivé súdne rozhodnutie v tejto veci. Uviedla, že nesprávny úradný postup trestných sudcov Okresného súdu Spišská Nová Ves, ktorých v žalobe označila, ju vo veľmi výraznej a v značnej miere poškodil a mal tiež za následok vznik nielen skutočnej škody, ale predovšetkým značnú, výraznú a nedôvodnú degradáciu a dehonestáciu jej dobrého mena, vysokej odbornosti, cti, vážnosti a dôveryhodnosti jej osoby.

2. Žalovaná sa k návrhu na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti vyjadrila, návrh žalobkyne na delegáciu veci inému súdu považovala za opakovaný návrh, preto navrhla, aby súd s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 4 CSP na tento návrh neprihliadol.

3. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

4. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

5. Predpokladom prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom, než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou CSP). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Právo so zreteľom ku charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán sporu, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na druhú stranu sporu. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán sporu.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že Okresný súd Liptovský Mikuláš spor prejedná hospodárnejšie. Žalobkyňa vo svojom návrhu na prikázanie veci žiadne argumenty smerujúce k opačnému názoru neuviedla, naopak sama uvádza, že požaduje prikázanie sporu hlavne z dôvodu, že nemá dôveru k okresným a krajským súdom v rámci Košického a Prešovského kraja, pretože nedávajú žiadnu záruku v spravodlivé súdne rozhodnutie vo veci. Okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti bez ďalšieho nie je (nemôže byť) domnienka strany, že jej súd nie je priaznivo naklonený, že nemá dôveru v dané súdy a tiež v jej pochybnostiach v zákonné, spravodlivé a objektívne konanie a rozhodnutie veci prejednávajúcim súdom. Objektívnosť, resp. zaujatosť sudcov vec prejednávajúceho súdu nie je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, nakoľko by mohla byť dôvodom na prikázanie sporu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 CSP, avšak iba vtedy, ak by strana sporu úspešne namietala zaujatosť všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť. Zákonnosť a spravodlivosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštalácie pre zmenu podliehajú preskúmaniu v rámci riadnych, resp. mimoriadnych opravných prostriedkov. Hospodárnosť konania a jeho rýchlosť, ktorá sa má v prípade nevyhnutnosti zabezpečiť prikázáním sporu inému súdu, však vo svojej podstate (ako jeden zo základných princípov civilného sporu zakotvený v čl. 17 CSP) nespočíva v len domnelej nespravodlivosti (hoc aj sa strane javí príslušná domnienka opodstatnenou).

8. Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP neboli splnené a preto návrhu nevyhovelo.

9. Toto rozhodnutie prijal senátu najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.